

Zadeva C-274/20

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

19. junij 2020

Predložitveno sodišče:

Giudice di pace di Massa (Italija)

Datum predložitvene odločbe:

16. junij 2020

Tožeci stranki:

GN

WX

Tožena stranka:

Prefettura di Massa Carrara – Ufficio Territoriale del Governo di
Massa Carrara

Predmet postopka v glavni stvari

Tožba za razglasitev ničnosti denarne kazni, izrečene državljanu Evropske unije, ki je več kot šestdeset dni prebival v Italiji, zaradi vožnje z avtomobilom, registriranim v drugi evropski državi.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje prehodne odločbe

Prepoved vožnje v Italiji z avtomobilom, registriranim v drugi evropski državi (ne glede na lastništvo), za subjekt, ki več kot šestdeset dni prebiva v Italiji, bi lahko bila diskriminacija glede na državljanstvo. Poleg tega obveznost registracije avtomobilov, registriranih v drugi evropski državi, v Italiji, da se lahko vozijo v Italiji, zlasti po tako kratkem prebivanju, bi lahko posredno, vendar občutno oteževala in/ali omejevala uresničevanje pravic nekaterih evropskih državljanov v skladu s členi 18, 21, 26, 45(1) in od 49 do 62 PDEU.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba prepoved „diskriminacije glede na državljanstvo“ iz člena 18 PDEU razlagati tako, da je prepovedano, da države članice sprejmejo tako zakonodajo, ki bi lahko tudi posredno, prikrito in/ali vsebinsko povzročala težave državljanom drugih držav članic?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali lahko odstavek 1a člena 93 Codice della Strada (zakonik o cestnem prometu) o prepovedi vožnje s tujimi registrskimi tablicami (ne glede na to, na koga se glasijo) po šestdesetih dneh prebivanja v Italiji povzroči težave državljanom drugih držav članic (ki imajo avtomobil s tujo registrsko tablico) in je zato diskriminatoren glede na državljanstvo?

3. Ali je treba izraze:

a. „pravica prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic“ iz člena 21 PDEU;

b. „notranji trg“, ki „zajema območje brez notranjih meja, na katerem je v skladu z določbami Pogodb zagotovljen prost pretok blaga, oseb, storitev in kapitala“ iz člena 26 PDEU;

c. „[v] Uniji se zagotovi prosto gibanje delavcev“ iz člena 45 PDEU;

d. „se omejitve glede pravice do ustanavljanja za državljane ene države članice na ozemlju druge države članice prepovejo“ iz členov od 49 do 55 PDEU;

e. „se omejitve svobode opravljanja storitev v Uniji prepovejo za državljane držav članic, ki imajo sedež v eni od držav članic, vendar ne v državi osebe, ki so ji storitve namenjene,“ iz členov od 56 do 62 PDEU

razlagati tako, da so prepovedane tudi nacionalne določbe, ki bi lahko evropskim državljanom tudi samo posredno, prikrito in/ali vsebinsko omejevale ali oteževale uresničevanje pravice prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, pravice prostega gibanja delavcev v Uniji, pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev, ali kakor koli vplivale na te pravice?

4. Če je odgovor na tretje vprašanje pritrdilen, ali lahko odstavek 1a člena 93 zakonika o cestnem prometu o prepovedi vožnje s tujimi registrskimi tablicami (ne glede na to, na koga se glasijo) po šestdesetih dneh prebivanja v Italiji omeji, otežuje ali kakor koli vpliva na uresničevanje pravice prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, pravice prostega gibanja delavcev v Uniji, pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev?

Navajane določbe prava Evropske unije

Členi 18, 21, 26, 45(1), od 49 do 62 PDEU.

Navajane nacionalne določbe

Codice della strada (zakonik o cestnem prometu) (Decreto Legislativo 30 aprile 1992, n. 285 (zakonska uredba št. 285 z dne 30. aprila 1992), s poznejšimi spremembami). Zlasti Decreto-Legge 4 ottobre 2018, n. 113 (uredba-zakon št. 113 z dne 4. oktobra 2018), ki je bila s spremembami preoblikovana v Legge 1°dicembre 2018, n. 132 (zakon št. 132 z dne 1. decembra 2018), med drugim uvaja odstavke 1a, 1b in 7a člena 93.

Člen 93, odstavek 1a:

„Razen v primerih, določenih v odstavku 1b, oseba, ki prebiva v Italiji več kot šestdeset dni, ne sme voziti avtomobila, registriranega v tujini.“

Člen 93, odstavek 1b:

„Če podjetje, registrirano v drugi državi članici Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora, ki v Italiji nima registriranega sekundarnega ali drugega sedeža, da vozilo na leasing ali v najem brez voznika, ali če se vozilo da na posodo subjektu s prebivališčem v Italiji, ki ga zavezuje delovno razmerje ali sodelovanje s podjetjem, registriranim v drugi državi članici Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora, ki v Italiji ni registrirala sekundarnega ali drugega sedeža ob upoštevanju določb carinskega zakonika Skupnosti, mora biti v vozilu dokument s podpisom naslovnika in preverjenim datumom, iz katere je razvidna pravica do razpolaganja in trajanje razpolaganja z vozilom. Če tega dokumenta ni, se šteje, da z vozilom razpolaga voznik.“

Člen 93, odstavek 7a:

„Za kršitev določb iz odstavka 1a se naloži upravna denarna kazen v višini od 712 EUR do 2.848 EUR. Organ, ki ugotovi kršitev, posreduje prometno dovoljenje krajevno pristojnemu uradu za motorna vozila, odredi takojšnjo prepoved vožnje za vozilo in odvoz v skladišče, zaprto za javnost.“

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Tožeči stranki, GN in WX, sta zakonca. GN ima prebivališče v Italiji, njegova žena WX pa živi na Slovaškem in ima prebivališče samo na Slovaškem. Nekega dne leta 2019, ko se je WX nahajala v Italiji, sta se zakonca skupaj vozila z avtomobilom v njeni lasti, registriranim na Slovaškem, vozil pa je GN; ko jih je ustavila prometna policija iz Massa Carrare, je tožeči stranki in njegovi ženi kot lastnici vozila izrekla denarno kazen in odredila zaseg vozila zaradi kršitve člena 93, odstavek 1a, zakonika o cestnem prometu, ker je GN, ki je prebival v Italiji več kot šestdeset dni, vozil avtomobil, registriran v tujini. Tožeči stranki GN in WX sta 27. februarja 2019 vložili tožbo proti Prefettura di Massa Carrara (prefektura v Massa Carrari) za razglasitev ničnosti denarne kazni, ki jo je izrekla prometna policija iz Massa Carrare na podlagi odstavka 1a člena 93 zakonika o

cestnem prometu. Predložitveno sodišče, ki dvomi o skladnosti navedene nacionalne zakonodaje s pravom Evropske unije, je prekinilo odločanje in na Sodišče naslovilo predlog za sprejetje predhodne odločbe.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 2 Tožeči stranki sta predložitvenemu sodišču predlagali, naj ne uporabi odstavka 1a člena 93 zakonika o cestnem prometu, ker je po njunem mnenju v očitnem nasprotju s členi 18, 21, 26, 45, in od 49 do 62 PDEU. Trdita tudi, da takšen predpis, ki je v nasprotju z logiko evropskega povezovanja, ne bi smel biti dopusten v enotnem evropskem prostoru. Države članice ne bi smele sprejemati predpisov, ki bi lahko omejevali pravico evropskih državljanov do gibanja v kateri koli državi članici z avtomobilom, registriranim v kateri koli drugi evropski državi. Registrske tablice bi morale preprosto biti evropske, in sicer ne le formalno, ampak tudi vsebinsko. Samo na ta način bi lahko bile v celoti zagotovljene svoboščine, določene s pravom Evropske unije. Poleg tega bi moral imeti evropski državljan možnost tehničnega pregleda avtomobila v kateri koli drugi državi članici. Avtomobil bi moralo biti mogoče zavarovati pri kateri koli evropski zavarovalnici, sicer svobodni evropski zavarovalniški trg ne obstaja. Po mnenju italijanske vlade je namen predpisa omejiti „selitev“ avtomobilov v tujino. Vendar pa za urejanje „selitve v tujino“, in sicer za določitev države obdavčenja blaga in dohodkov, obstajajo med vsemi evropskimi državami ustrezne „konvencije za izogibanje dvojnemu obdavčevanju“ na podlagi modela OECD. Učinek predpisa naj bi bil torej dejansko zaščititi domače zavarovalnice. Takšen prikriti protekcionizem pa naj bi bil očitno v nasprotju z enotnim trgov in konkurenčno politiko EU.

Kratka obrazložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 3 Predložitveno sodišče dvomi v skladnost navedene nacionalne zakonodaje s pravom Evropske unije in zlasti z določbami iz zgoraj navedenih členov PDEU. Vsaka omejitev uporabe avtomobila, zlasti na podlagi njegove nacionalnosti, neizogibno pomeni omejevanje pravic nekaterih evropskih državljanov v okviru evropskega prostora. V skladu z določbami obravnavanega nacionalnega predpisa je za osebe, ki prebivajo v Italiji več kot šestdeset dni, prepovedana uporaba avtomobila, registriranega v drugi državi EU, ne glede na to, kdo je njegov lastnik. Iz tega razloga morajo osebe, ki nameravajo prebivati v Italiji več kot šestdeset dni, svoj avtomobil registrirati v Italiji, čeprav je že registriran v tujini, da bi se izognile precejšnjim predvidenim sankcijam, ali pa s zelo zapletenim postopkom preseliti (izvoziti) avtomobil v državo izvora.
- 4 Registracija avtomobila v Italiji poleg stroškov registracije in zapletenega birokratskega postopka zadevni osebi nalaga obveznost novega tehničnega pregleda avtomobila v Italiji, plačilo avtomobilskega davka v Italiji tudi za tekoče leto, za katero je bil ustrezen davek že plačan v tujini, zlati pa nakup nove zavarovalne police pri italijanski zavarovalnici.

- 5 V postopku izvoza pa je določena izročitev prometnega dovoljenja in registrskih tablic pristojnemu italijanskemu organu, ki izda začasen dokument in začasne tablice, s katerimi je mogoče prepeljati vozilo v državo izvora. Nove tablice morajo nujno biti ponovno zavarovane, prvotno prometno dovoljenje in tablice pa se lahko pri pristojnem organu države izvora dvignejo po zelo dolgem čakanju (okoli 6 mesecev). Začasen dokument in začasne tablice ne veljajo zunaj italijanskih meja.
- 6 Zato bi lahko obravnavani predpis po eni strani posredno ali vsebinsko diskriminiral evropske državljane na podlagi državljanstva, po drugi pa omejeval njihovo pravico do svobode gibanja in prebivanja, omejeval prosto gibanje delavcev ter pravico do ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev.

Diskriminacija

- 7 Nacionalni predpis bi lahko bil diskriminatoren, ker Italijanom (ki zato, ker živijo v Italiji, že imajo registriran avtomobil v Italiji) ne bo treba kriti dodatnih stroškov in/ali imeti dodatnih nevšečnosti za prebivanje ali nadaljnje prebivanje v Italiji več kot šestdeset dni zaporedoma.
- 8 Drugi evropskih državljani pa bodo morali, če bodo v Italiji prebivali (iz poklicnih razlogov, zaradi dela, študija ali turizma) več kot šestdeset dni, plačati precejšnje stroške in se spopasti z dolgotrajnimi birokratskimi postopki. Poleg tega imajo Italijani, ki nameravajo več kot šestdeset dni prebivati v drugi evropski državi, pravico, da v tej evropski državi uporabljajo svoje avtomobile, registrirane v Italiji, saj obveznost registracije avtomobila v državi v tako kratkem času ni predvidena v nobeni drugi evropski državi. To dejstvo bi lahko povzročalo neenakost.
- 9 Poleg tega bi, če bi vse evropske države sprejele podobne vzajemne ukrepe, nastalo nevzdržno stanje na mrtvi točki tudi zato, ker lahko evropski državljan prebiva v več kakor eni evropski državi.

Omejitev pravice prostega gibanja in prebivanja, prostega gibanja delavcev, pravice do ustanavljanja in svobode opravljanja storitev v evropskem prostoru

- 10 Po drugi strani bi lahko obveznost registracije vozila v Italiji (in zlasti po objektivno zelo kratkem prebivanju v Italiji – šestdeset dni) omejevala evropske državljane pri uresničevanju svoboščin iz PDEU, kot so določene v zgoraj omenjenih členih (npr. sezonski delavci). Ti delavci bi morali po dveh mesecih registrirati svoje avtomobile v Italiji, potem pa jih po vrnitvi v matično državo registrirati ponovno.
- 11 Poleg tega, da ni ekonomičen, bi lahko ta postopek dejansko preprečeval ali vsaj omejeval pravico prostega gibanja delavcev v evropskem prostoru in zlasti v Italiji. Podobno velja tudi za prebivanje zaradi študija ali počitnic, ki trajajo več kot šestdeset dni skupaj, ali za strokovnjake ali družbe, ki morajo opravljati delo

ali storitve v Italiji, ki bi lahko trajali več kot šestdeset dni, nato pa se želijo vrniti v matično državo.

- 12 Obravnavani italijanski predpis bi lahko te subjekte dejansko odvrnil od teh možnosti in jih usmeril v druge države, ki takih omejitev nimajo. Razlaga prava Evropske unije glede tega vprašanja je pomembna za odločitev, saj bi bilo treba denarno kazen, če bi se izkazalo, da je odstavek 1a člena 93 zakonika o cestnem prometu diskriminatoren v smislu člena 18 PDEU in/ali posredno omejuje pravice in svoboščine evropskih državljanov iz členov 21, 26, 45, od 49 do 55 in od 56 do 62 PDEU, razglasiti za nično.

DELOVNI DOKUMENT